

Ilmastojohtaminen käyntiin kunnan arjessa

Ilmastosuunnitelmasta tekoihin –hankkeen tavalla

raisiO

Keitä olemme

- Raisen kaupunki
 - 25 000 asukasta Varsinais-Suomessa
- Hankkeen ilmastokoordinaattorina Ronja Ryyppö
 - nykyisin energia-asiantuntija, Valonia
- Ympäristöpäällikkö Kirsi Anttila, Raisen kaupunki

Ilmastosuunnitelmasta tekoihin –hanke

- 1.5.2021-30.11.2022, ympäristöministeriön rahoittama
- Tavoitteena käynnistää ilmastotyö ja kehittää ilmastojohtamista
- Osavaiheet ilmastojohtaminen, ruokapolku, öljypolku
- Ohjausryhmänä kaupungin johtoryhmä
- Poikkihallinnollinen ilmastotyöryhmä tukemassa työtä
- Hankekoordinaattori palkattiin lisäresurssiksi

Tilanne hankkeen alkaessa

- Vanhassa strategiassa ei ilmastoasioita
- Ilmastosuunnitelma hyväksytty toukokuussa 2021
 - Konsultin tekemä, ei riittävää osallistamista
 - Ilmastotavoite määritelty
- Kaupungin johdolta lähtökäsky
 - Hankehakemus, jonka teemaksi ilmastojohtaminen
 - Rahoitushaku syksy 2020, päätös kevät 2021
- Varsinaisesti ilmastotyötä ei ennen hanketta tehty
- Paljon hyviä asioita tehty eri toimialoilla, mutta ei kokonaiskäsitystä toimista, ei seurantaa, ei tehty näkyväksi

Mitä tapahtui hankkeen aikana

- Uusi kaupunkistrategia
 - Kestävyyden, ekologisuuden ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen toiminnassa ja päätöksenteossa
- Ilmastoasiat näkyviin talousarvioon
- Poikkihallinnollisen työn kehittäminen
- Osallistamisen edistäminen
- Viestinnän lisääminen

Mitä teimme – johtaminen

- Ilmastoasiat (ainakin ajoittain)
 - johtoryhmän kokoukseen
 - säännöllisesti toimialapalaveriin
 - kaupunginhallituksen ajankohtaisosuuteen
- Talousarvioon ilmastotoimenpiteet
 - Talousjohtajan käsky ei riitä, jonkun käytävä keskustelua toimialojen kanssa. Tarvitaan ohje tai mallisuoritus.
 - Toteutus kunnan resurssin ja valmiuden mukaan (ilmastobudjetti vai ilmastotoimien nostaminen esiin talousarviossa)

Mitä teimme – seuranta

- Ilmastosuunnitelmassa ei ollut seurattavia toimia
- Selvitimme mitä toimia meillä jo toteutettu ja mitä pitäisi tehdä
- Kokeilumuotoinen kestävyysraportti
 - Testasimme toimialojen valmiuksia toimien löytämiseen ja raportointiin
- Ilmasto-ohjelman valmistelu aloitettiin
 - Ympäristöohjelma, jonka sisällä ilmasto-ohjelma
 - Prosessissa vahva ja monipuolinen osallistaminen alusta loppuun
 - Kuuleminen ja lausuntokierros toteutettu

Mitä teimme – poikkihallinnollinen työ

- Vahvistimme ja lisäsimme poikkihallinnollisen työn roolia
- Perustimme ilmastotyöryhmän
 - Keskusteluun ryhmän rooli, vastuut, tehtävien laajentaminen ilmastohankkeen yli
- Osallistuimme (ja kutsuimme) palavereihin
 - energiatehokkuus, latauspisteet, kasvisruoan lisääminen, käpy jne.
- Edistimme hankkeita
 - Perusopetukseen 5 kunnan ilmasto ja kestävyysshanke (Kekäle)
 - Ilmastohankkeelle jatkoa (Tulevaisuuden kestävä Raisio)
 - Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen käyntiin
 - Uusiutuvan energian kuntakatselmus

Mitä teimme - viestintä

- Ilmastoasioista ja kaupungin toimenpiteistä lisättiin viestintää
 - Työntekijöille, päättäjille, asukkaille
- Viestinnän resurssi pieni, olimme viestinnässä tukena eikä taakkana
- Näkyvää viestintää, jopa hieman provosoivaa
- Koulujen tapahtumiin mukaan

Älä syö elintilaa luonnolta.

Liharuoka lautasella ajaa eläimet ahtaalle luonnossa.
Lihankasvatus vaatii jatkuvasti enemmän resursseja.
Älä syö elintilaa villieläimiltä, vaan suosii kasvivahtoehtoa.

raisio Ympäristökeskus
Finnish Environment
Institute of the Environment

Älä heitä tulevaisuutta roskiin.

Ruokahävikki Raisiossa tuhoaa metsää maailmassa.
Pois heittämäsi ruoka syö rajallisia luonnonvaroja.
Älä heitä tulevaisuutta roskiin, vaan vältä ruokahävikkiä.

raisio Ympäristökeskus
Finnish Environment
Institute of the Environment

raisio

Mitä teimme - osallistaminen

- Laajasti osallistettu eri tahoja
 - Työntekijät, päättäjät, asukkaat
- Monia eri tapoja
 - tilaisuuksia, valtuustoseminaareja/infoja
 - työpajat päättäjille, henkilöstölle, johtoryhmälle
 - kyselyitä eri tahoille
 - Ilmastopainotteisen ympäristöohjelman kuuleminen ja lausuntopyynnöt

Hankkeen jälkeen

- Ilmastojohtamisen kehittäminen jatkuu
- Ilmastotyön raportointia ja seuranta kehitetään
- Ilmastotyöhön jatkohanke
 - Tulevaisuuden kestävä Raisio, 1.12.2022-30.4.2024, YM rahoitus
- Ilmastotyöhön tarvitaan edelleen erillistä henkilöresurssia

Mitä opimme?

- Johdon rooli tärkeä
- Päätäjät mukaan heti alussa
- Sitoutuminen parempaa, kun osallistetaan laajasti
- Palaverissa pidettävä esillä ilmastoasioita (ei pelkästään aihetta liippavissa palaverissa)
- Ilmastotyötä tekevä henkilö mukaan palaveriin

Kiitos

raisiO